

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EU) 2022/1280,**annettu 18 päivänä heinäkuuta 2022,****Ukrainan lainsäädäntönsä mukaisesti myöntämiä kuljettajan asiakirjoja koskevista erityisistä ja väliaikaisista toimenpiteistä Venäjän Ukrainaankohdistaman hyökkäyksen johdosta****(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 91 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksityksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ovat kuulleet Euroopan talous- ja sosiaalikomiteaa,

ovat kuulleet alueiden komiteaa,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä ⁽¹⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Venäjän asevoimat käynnistivät 24 päivänä helmikuuta 2022 laajamittaisen hyökkäyksen Ukrainaankohdistamiseksi Venäjän federaatiosta, Valko-Venäjältä ja niiltä Ukrainan alueilta, jotka eivät ole Ukrainan hallituksen hallinnassa. Sen vuoksi huomattava osa Ukrainan alueesta on nyt aseellisen konfliktin aluetta, jolta on paennut tai pakenee parhaillaan miljoonia ihmisiä.
- (2) Tämän Ukrainaankohdistuvan provosoimattoman ja perusteettoman sotilaallisen hyökkäyksen seurauksena miljoonat ihmiset ovat joutuneet siirtymään. Vastauksena tähän neuvosto on ensimmäistä kertaa todennut, että unioniin on tullut suuri määrä neuvoston direktiivin 2001/55/EY ⁽²⁾ mukaisesti siirtymään joutuneita henkilöitä, jotka ovat joutuneet lähtemään Ukrainasta aseellisen selkkauksen seurauksena, antamalla neuvoston täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2022/382 ⁽³⁾, jossa vahvistetaan siirtymään joutuneiden henkilöiden ryhmät, joilla on oikeus unionissa tilapäiseen suojeluun tai kansallisen lainsäädännön mukaiseen riittävään suojeluun.
- (3) Ajokortti lisää haltijoidensa liikkumisvapautta ja helpottaa heidän jokapäiväistä elämäänsä, koska se mahdollistaa sen, että he voivat ajaa moottorikäyttöisiä ajoneuvoja. Unioniin sijoittautuneen yrityksen tavara- ja matkustajaliikenteen ammattikuljettajana toimiminen edellyttää haltijalta ammatillisen pätevyyden osoittavaa todistusta. Nykyisessä tilanteessa nämä molemmat asiakirjat edistävät tilapäistä suojelua tai kansallisen lainsäädännön mukaista riittävää suojelua saavien henkilöiden osallistumista taloudelliseen ja yhteiskunnalliseen toimintaan uudessa ympäristössään.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 7. heinäkuuta 2022 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, tehty 18. heinäkuuta 2022.

⁽²⁾ Neuvoston direktiivi 2001/55/EY, annettu 20 päivänä heinäkuuta 2001, vähimmäisvaatimuksista tilapäisen suojelun antamiseksi siirtymään joutuneiden henkilöiden joukoittaisen maahantulon tilanteissa, ja toimenpiteistä näiden henkilöiden vastaanottamisen ja vastaanottamisesta jäsenvaltioille aiheutuvien rasitusten tasapuolisen jakautumisen edistämiseksi (EYVL L 212, 7.8.2001, s. 12).

⁽³⁾ Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2022/382, annettu 4 päivänä maaliskuuta 2022, Ukrainasta siirtymään joutuneiden henkilöiden joukoittaisen maahantulon tilanteen toteamisesta direktiivin 2001/55/EY 5 artiklan nojalla ja sen seurauksena tilapäisen suojelun antamisesta (EUVL L 71, 4.3.2022, s. 1).

- (4) Ukraina on Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Ukrainan välisen assosiaatiosopimuksen ⁽⁴⁾ liitteen XXXII mukaisesti lähentänyt lainsäädäntöään Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/59/EY ⁽⁵⁾ säännöksiin erityisesti mahdollistaakseen vastaavien ammattipätevyydistusten myöntämisen kansainvälisessä liikenteessä toimiville linja-auton- ja kuorma-autonkuljettajille.
- (5) Wienissä 8 päivänä marraskuuta 1968 tehdyssä tieliikennettä koskevassa yleissopimuksessa, jäljempänä 'Wienin tieliikennesopimus', jonka sopimuspuoli Ukraina on, määrätään tietyistä säännöistä, jotka mahdollistavat ajolupien tunnustamisen tietyin edellytyksin. Kaikki jäsenvaltiot eivät kuitenkaan ole kyseisen yleissopimuksen sopimuspuolia. Tällä hetkellä ei myöskään ole olemassa yhdenmukaistettuja unionin puitteita kolmansien maiden, kuten Ukrainan, myöntämien ajokorttien tai ammattipätevyydistusten vaihtamiseksi. Ajokorttien mahdolliseen vaihtamiseen liittyvät vaatimukset vahvistetaan pääasiassa jäsenvaltioiden kansallisessa lainsäädännössä tai kyseessä olevan jäsenvaltion ja Ukrainan välisissä kahdenvälisissä sopimuksissa. Se, että eri jäsenvaltioilla on erityisesti ajokorttien ja ammattipätevyydistusten tunnustamisen osalta erilaisia vaatimuksia, voi vaikuttaa haitallisesti niiden siirtymään joutuneiden henkilöiden elämään ja vapauksiin, jotka pakenevat Venäjän Ukrainaan kohdistamaa sotilaallista hyökkäystä, aikana, jolloin nämä henkilöt ovat erityisen haavoittuvassa asemassa.
- (6) Tässä tilanteessa on sen vuoksi aiheellista luoda yhteiset unionin puitteet, joita sovelletaan tilapäistä suojelua tai kansallisen lainsäädännön mukaista riittävää suojelua saavilla henkilöillä olevien Ukrainan myöntämien ajokorttien tunnustamiseen. Jotta voitaisiin keventää tällaisille henkilöille ja jäsenvaltioiden viranomaisille aiheutuvaa rasitetta, Ukrainan kyseisille henkilöille asianmukaisesti myöntämät ajokortit olisi tunnustettava niin kauan kuin heidän tilapäinen suojelunsa kestää ilman, että ajokortin haltijoiden tarvitsee vaihtaa niitä.
- (7) Wienin tieliikennesopimuksessa edellytetään, että ajoluvan haltijat esittävät kansainvälisen ajokortin ajo-oikeutensa tunnustamiseksi tietyissä tapauksissa. Haltijoita voidaan myös vaatia esittämään oikeaksi todistettu käännös ajoluvistaan. Nämä vaatimukset muodostavat kuitenkin kohtuuttoman rasitteen Ukrainasta siirtymään joutuneille ihmisille, eikä näitä vaatimuksia monissa tapauksissa todennäköisesti voida noudattaa. Sen vuoksi henkilöiltä, jotka saavat tilapäistä suojelua tai kansallisen lainsäädännön mukaista riittävää suojelua, ei pitäisi vaatia tällaisten asiakirjojen esittämistä unionin alueella. Ajokorttien tunnustaminen ei saisi vaikuttaa rikoslain ja yleistä järjestystä koskevien sääntöjen noudattamiseen alueperiaatetta soveltaen.
- (8) Vaikka Ukraina on jo lähentänyt kansallista lainsäädäntöään direktiiviin 2003/59/EY kansainvälisessä liikenteessä toimivien kuljettajien osalta, ukrainalaisten ammattikuljettajien, jotka haluavat työskennellä unioniin sijoittautuneissa maantiekuljetusyrityksissä, on edelleen saatava jossakin jäsenvaltiossa asianmukainen ammattipätevyys ja suoritettava asianmukainen koulutus. Sen vuoksi jäsenvaltioiden olisi voitava myöntää kyseeseen tuleville henkilöille direktiivissä 2003/59/EY tarkoitettu kuljettajan ammattipätevyyskortti tai merkitä asiaankuuluvaan ajokorttiin erityinen väliaikainen unionin koodi "95.01 (enintään 6.3.2025 asti)", kun on kyse henkilöistä, jotka saavat tilapäistä suojelua tai kansallisen lainsäädännön mukaista riittävää suojelua ja joilla on Ukrainan kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti myöntämä kuljettajan ammattipätevyyskortti, jotta kyseeseen tuleville henkilöille voidaan antaa väliaikaisesti samanlaiset oikeudet kuin direktiivin 2003/59/EY 1 artiklassa tarkoitetun kuljetustoiminnan suorittamiseen päteville henkilöille. Tätä varten jäsenvaltiot voivat antaa kansallisia sääntöjä, joissa vahvistetaan pakollisen täydentävän koulutuksen ja sitä seuraavan kokeen laajuus ja kesto, jotta voidaan varmistaa, että asianomaiset henkilöt täyttävät direktiivin 2003/59/EY vaatimukset. Jos Ukrainan myöntämä kuljettajan ammattipätevyyskortti on ilmoitettu kadonneeksi tai varastetuksi, jäsenvaltioiden olisi kyettävä todentamaan, myös Ukrainan toimivaltaisilta viranomaisilta, että asianomaisella henkilöllä on Ukrainan myöntämä voimassa oleva ammattipätevyydistus. Täydentävänä toimenpiteenä erityinen väliaikainen unionin koodi olisi voitava merkitä myös kuljettajalle myönnettyyn kuljettajatodistukseen.

⁽⁴⁾ EUVL L 161, 29.5.2014, s. 3.

⁽⁵⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/59/EY, annettu 15 päivänä heinäkuuta 2003, maanteiden tavara- ja henkilöliikenteeseen tarkoitettujen tiettyjen ajoneuvojen kuljettajien perustason ammattipätevyydestä ja jatkokoulutuksesta, neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3820/85 ja neuvoston direktiivin 91/439/ETY muuttamisesta sekä neuvoston direktiivin 76/914/ETY kumoamisesta (EUVL L 226, 10.9.2003, s. 4).

- (9) Koska ajokortit ja kuljettajan ammattipätevyyskortit ovat yleensä voimassa rajoitetun ajan, ne on uusittava säännöllisesti. Vallitsevassa tilanteessa Ukraina ei pysty hoitamaan tehtäviään normaalisti, minkä vuoksi se ei ehkä pysty uusimaan nykyisiä hallinnollisia asiakirjoja. Jäsenvaltioiden olisi sen vuoksi otettava huomioon tiedot, jotka Ukraina saattaa toimittaa niille ja komissiolle virallisia kanavia käyttäen.
- (10) Sotaa paetessa ajokortteja voi usein kadota tai tulla varastetuiksi tai niitä voi jäädä sota-alueelle ilman mahdollisuutta saada ne viipymättä haltuun sieltä. Tällaisessa tapauksessa jäsenvaltioiden olisi saatava myöntää tilapäisiä ajokortteja, jotka korvaavat alkuperäiset ajokortit tilapäisen suojelun ajan, edellyttäen, että jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset pystyvät todentamaan siirtymään joutuneiden henkilöiden toimittamat tiedot esimerkiksi Ukrainan kansallisiin rekistereihin pääsyn avulla. Tällaiset tilapäiset ajokortit olisi tunnustettava unionissa vastavuoroisesti, eikä niiden hallinnollinen voimassaolo saisi ylittää tilapäisen suojelun kestoa.
- (11) Väliaikaisten ajokorttien myöntäminen kadonneiden tai varastettujen ukrainalaisten ajokorttien tilalle ja täydentävät pakolliset koulutuslausekkeet kuljettajan ammattipätevyyskortin haltijoille ovat valinnaisia toimenpiteitä, jotka saattavat edellyttää oikeasuhteisia kansallisia täytäntöönpanotoimenpiteitä. Tällaiset kansalliset toimenpiteet olisi hyväksyttävä kussakin jäsenvaltiossa vahvistettuja asiaankuuluvia menettelyjä noudattaen.
- (12) Petosten ja väärennösten torjunta on ratkaisevan tärkeää liikenneturvallisuuden ja lainvalvonnan ylläpitämisessä. Tätä varten Ukrainan ja unionin olisi tehtävä tämän asetuksen täytäntöönpanon yhteydessä hallinnollista yhteistyötä, jonka tarkoituksena on tukea Ukrainan myöntämien kuljettajan asiakirjojen voimassaolon ja aitouden todentamista.
- (13) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitetta, vaan se voidaan toiminnan laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi.
- (14) Jotta voidaan minimoida jäsenvaltioihin kohdistuva hallinnollinen rasite ja välttää tarve uusia asiakirjoja useaan kertaan, tämän asetuksen mukaisesti myönnettäviin kuljettajan asiakirjoihin merkityn voimassaolon päättymispäivän olisi vastattava Ukrainasta siirtymään joutuneiden henkilöiden tilapäisen suojelun nykyistä enimmäiskestoa ottaen huomioon sen mahdollinen voimassaolon jatkaminen direktiivin 2001/55/EY 4 artiklan nojalla. Asiakirjoihin merkitystä voimassaolon päättymispäivästä huolimatta niiden olisi kuitenkin oltava voimassa tilapäisen suojelun keston ajan.
- (15) Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen ja asian eli Ukrainan lainsäädäntönsä mukaisesti myöntämiä kuljettajan asiakirjoja koskevien erityisten ja väliaikaisten toimenpiteiden säätämisen kiireellisyyden vuoksi olisi poikettava Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen, Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimukseen liitettyssä, kansallisten parlamenttien asemasta Euroopan unionissa tehdystä pöytäkirjassa N:o 1 olevassa 4 artiklassa määrätystä kahdeksan viikon määräajasta.
- (16) Koska on tarpeen säätää viipymättä Ukrainan lainsäädäntönsä mukaisesti myöntämiä kuljettajan asiakirjoja koskevia erityisiä ja väliaikaisia toimenpiteitä, tämän asetuksen olisi tultava voimaan kiireellisesti viidentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.
- (17) Kun otetaan huomioon tämän asetuksen perusteena olevat poikkeukselliset olosuhteet ja sen erityiset tavoitteet, sen soveltamista on aiheellista rajoittaa ajallisesti,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Kohde

Tässä asetuksessa säädetään erityisistä ja väliaikaisista toimenpiteistä, joita sovelletaan kuljettajan asiakirjoihin, jotka Ukraina on myöntänyt lainsäädäntönsä mukaisesti ja jotka ovat direktiivin 2001/55/EY ja täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2022/382 mukaisesti tilapäistä suojelua tai kansallisen lainsäädännön mukaista riittävää suojelua saavien henkilöiden hallussa.

2 artikla

Määritelmä

Tässä asetuksessa 'Ukrainan myöntämällä kuljettajan asiakirjoilla' tarkoitetaan

- a) Ukrainan myöntämiä ajokortteja, joilla osoitetaan, että ja millaisin ehdoin kuljettajalla on Ukrainan lainsäädännön mukaan oikeus ajaa; tai
- b) kuljettajan ammattipätevyyskortteja, jotka Ukraina on direktiivin 2003/59/EY täytäntöönpanemiseksi Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Ukrainan välisen assosiaatiosopimuksen 368 artiklan 1 kohdan ja liitteen XXXII nojalla annetun kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti myöntänyt mainitun direktiivin soveltamisalaan kuuluvien maanteiden kansainvälisessä tavara- tai henkilöliikenteessä käytettävien ajoneuvojen kuljettajille.

3 artikla

Ukrainan myöntämien ajokorttien tunnustaminen

1. Ukrainan myöntämät voimassa olevat ajokortit on tunnustettava unionin alueella, kun niiden haltijat saavat tilapäistä suojelua tai kansallisen lainsäädännön mukaista riittävää suojelua direktiivin 2001/55/EY ja täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2022/382 mukaisesti, siihen asti, kun kyseinen tilapäinen suojele päättyy. Ajokorttien tunnustaminen ei rajoita ajo-oikeuden rajoittamista tai poistamista taikka sen määräaikaista tai pysyvää peruuttamista asianomaisen jäsenvaltion alueella koskevien kansallisten säännösten soveltamista rikoslain ja yleistä järjestystä koskevien säädösten alueellisen soveltamisen periaatteen mukaisesti.
2. Jos direktiivin 2001/55/EY ja täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2022/382 mukaisesti tilapäistä suojelua tai kansallisen lainsäädännön mukaista riittävää suojelua saavalla henkilöllä on voimassa oleva Ukrainan myöntämä ajokortti, jäsenvaltiot eivät saa vaatia sen oikeaksi todistettua käännöstä eikä Wienin tieliikennettä koskevan yleissopimuksen 41 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua kansainvälistä ajokorttia. Jäsenvaltiot voivat vaatia passin, tilapäistä oleskelua koskevan asiakirjan tai muun asianmukaisen asiakirjan esittämistä ajokortin haltijan henkilöllisyyden todentamiseksi.

4 artikla

Kuljettajan ammattipätevyyskortit ja kuljettajatodistukset

1. Sellaisen tämän asetuksen 2 artiklan b alakohdassa tarkoitetun henkilön pyynnöstä, jolla on Ukrainan myöntämä kuljettajan ammattipätevyyskortti ja joka saa tilapäistä suojelua tai kansallisen lainsäädännön mukaista riittävää suojelua direktiivin 2001/55/EY ja täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2022/382 mukaisesti, jäsenvaltio, jossa kyseiselle henkilölle on myönnetty väliaikainen oleskelulupa, tai jäsenvaltio, jossa kyseinen henkilö saa riittävää suojelua kansallisen lainsäädännön nojalla, voi
 - a) poiketen siitä, mitä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/126/EY ⁽⁶⁾ liitteessä I olevassa 12 kohdassa säädetään, merkitä asianomaisen henkilön ajokortin kääntöpuolella olevaan 12 kohtaan erityisen väliaikaisen unionin koodin "95.01 (enintään 6.3.2025 asti)" eli "Kuljettaja, jolla on ammattipätevyystodistus – erityinen myöntäminen, joka on voimassa ainoastaan tilapäisen suojelun keston ajan", edellyttäen, että kyseisellä henkilöllä on myös kyseisen jäsenvaltion myöntämä unionin mallin mukainen ajokortti; tai

⁽⁶⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/126/EY, annettu 20 päivänä joulukuuta 2006, ajokorteista (EUVL L 403, 30.12.2006, s. 18).

- b) myöntää kyseiselle henkilölle direktiivin 2003/59/EY 10 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun kuljettajan ammattipätevyyskortin, jonka kääntöpuolella olevaan kenttään 10 on merkitty erityinen väliaikainen unionin koodi ”95.01 (enintään 6.3.2025 asti)”.

Poiketen siitä, mitä direktiivin 2003/59/EY 10 artiklan 2 kohdassa säädetään, kuljettajan, joka saa tilapäistä suojelua tai kansallisen lainsäädännön mukaista riittävää suojelua ja joilla on Ukrainan myöntämä kuljettajan ammattipätevyyskortti maanteiden tavaraliikennettä varten, on myös annettava todistaa, että hänellä on tämän artiklan 4 kohdassa säädetty ammattipätevyys ja koulutus, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1072/2009 ⁽⁷⁾ säädetyn kuljettajatodistuksen avulla edellyttäen, että siinä on unionin koodi ”95.01 (enintään 6.3.2025 asti)”.

Tätä asetusta sovellettaessa kuljettajatodistuksen myöntävän jäsenvaltion on merkittävä asetuksen (EY) N:o 1072/2009 5 artiklan mukaisesti unionin koodi ”95.01 (enintään 6.3.2025 asti)” kuljettajatodistuksen kohtaan ”Huomautuksia”, jos asianomainen kuljettaja on täyttänyt tässä artiklassa säädetty koulutusta ja koetta koskevat vaatimukset sekä fyysistä ja henkistä suorituskykyä koskevat vähimmäisvaatimukset.

2. Tämän artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitetut kuljettajan ammattipätevyyskortit ja ajokortteihin tehty merkintä sekä 1 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitetut kuljettajatodistukset on tunnustettava vastavuoroisesti unionin alueella. Tällaisten kuljettajan ammattipätevyyskorttien tai tällaisten ajokorttien, joihin on merkitty erityinen väliaikainen unionin koodi ”95.01 (enintään 6.3.2025 asti)”, tai tällaisten kuljettajatodistusten, joihin on merkitty erityinen väliaikainen unionin koodi ”95.01 (enintään 6.3.2025 asti)”, haltijoiden on katsottava täyttäneen direktiivin 2003/59/EY 3 artiklassa säädetyn kuljetustoiminnan suorittamisen edellyttämää perustason ammattipätevyyttä koskevan vaatimuksen.

3. Poiketen siitä, mitä direktiivin 2006/126/EY liitteessä I olevissa 4 kohdan b alakohdassa ja 11 kohdassa sekä direktiivin 2003/59/EY liitteessä II olevassa 4 kohdan b alakohdassa säädetään, tällaisiin kuljettajan ammattipätevyyskortteihin merkitty tai ajokortteihin merkittyn erityiseen väliaikaiseen unionin koodiin lisätty voimassaolon päättymispäivä on 6 päivä maaliskuuta 2025, sanotun kuitenkin rajoittamatta tilapäisen suojelun kestoa koskevien tulevien unionin säädösten antamista.

Tästä kyseisiin asiakirjoihin merkitystä päivämäärästä huolimatta niiden hallinnollisen voimassaoloajan on kuitenkin vastattava direktiivin 2001/55/EY 4 artiklassa tarkoitettua Ukrainasta siirtymään joutuneiden henkilöiden tilapäisen suojelun kestoa, asiakirjan haltijan kansallisen lainsäädännön mukaisen riittävän suojelun kestoa tai ajokortin voimassaoloaikaa sen mukaan, mikä näistä ajankohdista päättyy ensimmäisenä. Haltijalle on ilmoitettava asianmukaisesti tällaisesta rajoituksesta.

4. Ennen kuljettajan ammattipätevyyskortin myöntämistä tai erityisen väliaikaisen unionin koodin ”95.01 (enintään 6.3.2025 asti)” merkitsemistä tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun ajokorttiin tai kuljettajatodistukseen jäsenvaltioiden on vaadittava, että 2 artiklan b alakohdassa tarkoitetun Ukrainan myöntämän kuljettajan ammattipätevyyskortin haltija osallistuu pakolliseen täydentävään koulutukseen, jonka päätteeksi suoritetaan koe sen varmistamiseksi, että kuljettajalla on direktiivin 2003/59/EY liitteessä I olevassa 1 kohdassa vaadittu tietotaso.

Pakollisen lisäkoulutuksen keston on oltava vähintään 35 ja enintään 60 tuntia, ja siihen on sisällyttävä vähintään 2,5 tuntia direktiivin 2003/59/EY liitteessä I olevan 2 jakson 2.1 kohdassa tarkoitettua henkilökohtaista ajo-opetusta. Tällainen koulutus voidaan toteuttaa direktiivin 2003/59/EY liitteessä I olevassa 4 jaksossa määriteltynä pakollisena jatkokoulutuksena. Tässä yhteydessä huomioon otettavien erityisten koulutustarpeiden osalta olisi painotettava sitä, että kuljettaja saa tietoa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EY) N:o 561/2006 ⁽⁸⁾ sisältyvistä säännöistä.

Tämän koulutuksen jälkeen jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten tai niiden nimeämän yksikön on teetettävä kuljettajalla kirjallinen tai suullinen koe tai tietokoneella tehtävä koe tarkoitukseen varatuissa koetiloiissa.

⁽⁷⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1072/2009, annettu 21 päivänä lokakuuta 2009, maanteiden kansainvälisen tavaraliikenteen markkinoille pääsyä koskevista yhteisistä säännöistä (EUVL L 300, 14.11.2009, s. 72).

⁽⁸⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 561/2006, annettu 15 päivänä maaliskuuta 2006, tieliikenteen sosiaalilainsäädännön yhdenmukaistamisesta ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 3821/85 ja (EY) N:o 2135/98 muuttamisesta sekä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3820/85 kumoamisesta (EUVL L 102, 11.4.2006, s. 1).

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle tämän kohdan mukaisesti hyväksytyistä kansallisista säännöistä ennen 1 kohdassa tarkoitetun kuljettajan ammattipätevyyskortin myöntämistä tai merkinnän lisäämistä ajokorttiin.

5. Jos direktiivin 2001/55/EY ja täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2022/382 mukaista tilapäistä suojelua tai kansallisen lainsäädännön mukaista riittävää suojelua saavan henkilön tämän asetuksen 2 artiklan b alakohdassa tarkoitettu kuljettajan ammattipätevyyskortti katoaa tai varastetaan, se jäsenvaltio, jossa kyseiselle henkilölle on myönnetty tilapäinen oleskelulupa tai jossa tämä saa kansallisen lainsäädännön mukaista riittävää suojelua, voi kyseisen henkilön pyynnöstä todentaa, myös Ukrainan toimivaltaisilta viranomaisilta, että kyseisellä henkilöllä on Ukrainan kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti myöntämä voimassa oleva ammattipätevyystodistus ja että kyseisellä henkilöllä ei ole toisen jäsenvaltion tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti merkitsemää tai myöntämää asiakirjaa.

Todentamisen jälkeen asianomainen jäsenvaltio voi myöntää kuljettajan ammattipätevyyskortin tai merkitä ajokorttiin tai kuljettajatodistukseen erityisen väliaikaisen unionin koodin ”95.01 (enintään 6.3.2025 asti)” 1–4 kohdassa säädettyjä menettelyjä noudattaen.

6. Jos tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettulla henkilöllä ei ole jonkin jäsenvaltion myöntämää unionin mallin mukaista ajokorttia, jäsenvaltioiden on vaadittava tarkastusta, jossa sovelletaan direktiivin 2006/126/EY liitteen III saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä annetun kansallisen lainsäädännön mukaisia ajoneuvojen kuljettamiseen vaadittavaa fyysistä ja henkistä suorituskykyä koskevia vähimmäisvaatimuksia, ennen kuljettajan ammattipätevyyskortin myöntämistä tai erityisen väliaikaisen unionin koodin merkitsemistä kuljettajatodistukseen tämän artiklan mukaisesti.

7. Kun direktiivin 2001/55/EY 4 artiklassa tarkoitettu Ukrainasta siirtymään joutuneiden henkilöiden tilapäisen suojelun soveltamisaika päättyy, jäsenvaltioiden tämän artiklan mukaisesti myöntämät kuljettajan ammattipätevyyskortit, kuljettajatodistukset ja kuljettajatodistukseen merkitty erityinen väliaikainen unionin koodi ovat mitättömiä.

5 artikla

Ukrainan myöntämien kuljettajan asiakirjojen, joiden voimassaolo on päättynyt, voimassaoloajan jatkaminen

Jos Ukraina tekee päätöksiä myöntämiensä kuljettajan asiakirjojen, joiden voimassaolo on päättynyt 31 päivän joulukuuta 2021 jälkeen, voimassaoloajan jatkamisesta, jäsenvaltioiden on 3, 4 ja 6 artiklaa sovellettaessa katsottava, että asiaankuuluvien kuljettajan asiakirjojen haltijoiden hallussa on voimassa oleva asiakirja, edellyttäen, että Ukraina ilmoittaa komissiolle ja jäsenvaltioille päätöksestään jatkaa kyseisten kuljettajan asiakirjojen voimassaoloa, sanotun kuitenkin rajoittamatta 3, 4 ja 6 artiklan soveltamista. Nämä tiedot on toimitettava asiaankuuluvia virallisia kanavia käyttäen.

6 artikla

Ukrainan myöntämien ajokorttien katoaminen tai varastaminen

1. Jos henkilö, joka saa tilapäistä suojelua tai kansallisen lainsäädännön mukaista riittävää suojelua direktiivin 2001/55/EY ja täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2022/382 mukaisesti, ilmoittaa ajokorttinsa katoamisesta tai varkaudesta, se jäsenvaltio, jossa hänelle on myönnetty tilapäinen oleskelulupa tai jossa hän saa kansallisen lainsäädännön mukaista riittävää suojelua, voi kyseisen henkilön pyynnöstä todentaa, myös Ukrainan toimivaltaisilta viranomaisilta, kyseisen henkilön Ukrainassa sovellettavan lainsäädännön mukaisesti hankkimat ajo-oikeudet ja sen, ettei mikään toinen jäsenvaltio ole jo myöntänyt kyseiselle henkilölle ajokorttia tämän artiklan mukaisesti, erityisesti sen varmistamiseksi, ettei ajokorttia ole rajoitettu tai peruutettu määrääjäksi tai kokonaan.

2. Poiketen siitä, mitä direktiivin 2006/126/EY 11 artiklan 6 kohdassa säädetään, jäsenvaltio voi tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetun todentamisen jälkeen myöntää asianomaiselle henkilölle saman luokan tai samojen luokkien direktiivin 2006/126/EY liitteessä I esitettyyn unionin malliin perustuvan ajokortin. Tässä tapauksessa ja poiketen siitä, mitä direktiivin 2006/126/EY liitteessä I olevassa 12 kohdassa säädetään, jäsenvaltioiden on lisättävä ajokortin kenttään 12 erityinen väliaikainen unionin koodi ”99.01 (enintään 6.3.2025 asti)” eli ”erityinen myöntäminen, joka on voimassa ainoastaan tilapäisen suojelun ajan (menetetty tai varastettu ukrainalainen ajokortti)”.

Suoritettuaan tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetun todentamisen ja ennen tässä kohdassa tarkoitetun AM-, A1-, A2-, A-, B-, B1- tai BE-luokan ajokortin myöntämistä jäsenvaltiot voivat vaatia, että on tarkastettava, että direktiivin 2006/126/EY liitteen III saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä annetun kansallisen lainsäädännön mukaiset ajoneuvojen kuljettamiseen vaadittavaa fyysistä ja henkistä suorituskykyä koskevat vähimmäisvaatimukset täyttyvät.

Suoritettuaan tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetun todentamisen jäsenvaltioiden on ennen tässä kohdassa tarkoitetun C-, CE-, C1-, C1E-, D-, DE-, D1- tai D1E-luokan ajokortin myöntämistä vaadittava, että on tarkastettava, että direktiivin 2006/126/EY liitteen III saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä annetun kansallisen lainsäädännön mukaiset ajoneuvojen kuljettamiseen vaadittavaa fyysistä ja henkistä suorituskykyä koskevat vähimmäisvaatimukset täyttyvät.

3. Tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettu ajokortti on tunnustettava unionissa vastavuoroisesti. Poiketen siitä, mitä direktiivin 2006/126/EY liitteessä I olevissa 4 kohdan b alakohdassa ja 11 kohdassa säädetään, tällaisten ajokorttien voimassaolon päättämispäivä on 6 päivä maaliskuuta 2025, sanotun kuitenkin rajoittamatta tilapäisen suojelun kestoa koskevien tulevien unionin säädösten antamista. Huolimatta tästä tällaiseen ajokorttiin merkitystä päivämäärästä sen hallinnollisen voimassaoloajan on kuitenkin vastattava Ukrainasta siirtymään joutuneiden henkilöiden tilapäisen suojelun direktiivin 2001/55/EY 4 artiklassa tarkoitettua kestoa tai asiakirjan haltijan tilapäisen suojelun tai kansallisen lainsäädännön mukaisen riittävän suojelun kestoa sen mukaan, kumpi näistä ajankohdista on aikaisin. Haltijalle on ilmoitettava asianmukaisesti tällaisesta rajoituksesta.

4. Jos 1 kohdassa tarkoitettu todentaminen ei ole mahdollista, asianomainen jäsenvaltio ei saa myöntää 2 kohdassa tarkoitettua ajokorttia. Tässä tapauksessa jäsenvaltio voi myöntää asianomaiselle henkilölle yksinomaan sen alueella voimassa olevan ajokortin kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti. Tällaisen ajokortin on oltava erilainen kuin direktiivin 2006/126/EY liitteessä I oleva malli.

5. Kun haltijan direktiivin 2001/55/EY 4 artiklassa tarkoitettu Ukrainasta siirtymään joutuneiden henkilöiden tilapäisen suojelun soveltamisaika on päättynyt, jäsenvaltioiden tämän artiklan mukaisesti myöntämät ajokortit ovat mitättömiä.

7 artikla

Petosten ja väärennösten ehkäisy

Jäsenvaltioiden on tätä asetusta soveltaessaan käytettävä kaikkia asianmukaisia keinoja ehkäistäkseen ja torjuakseen Ukrainan myöntämiin kuljettajan asiakirjoja koskevia petoksia ja väärennöksiä.

Jäsenvaltiot voivat milloin tahansa todentaa Ukrainan myöntämien kuljettajan asiakirjojen voimassaolon. Jäsenvaltiot voivat kieltäytyä tunnustamasta tällaista kuljettajan asiakirjaa, jos Ukrainan viranomaiset, joita jäsenvaltiot kuulevat Ukrainan myöntämän kuljettajan asiakirjan haltijan vaatimista oikeuksista, antavat kielteisen vastauksen tai eivät anna vastausta ja jos kuljettajan asiakirjan aitoudesta on vakavia epäilyjä, jotka viittaavat siihen, että liikenneturvallisuus saattaa vaarantua.

Jäsenvaltiot eivät saa soveltaa tämän asetuksen säännöksiä Ukrainan sähköisessä muodossa myöntämiin kuljettajan asiakirjoihin, jos ne eivät pysty todentamaan niiden aitoutta, eheyttä ja voimassaoloa.

8 artikla

Seuranta

Komissio tiedottaa tämän asetuksen voimaantulon jälkeen Euroopan parlamentille ja neuvostolle kuuden kuukauden välein sen soveltamisesta pääasiassa jäsenvaltioiden komissiolle toimittamien tietojen perusteella.

9 artikla

Voimaantulo ja soveltaminen

1. Tämä asetus tulee voimaan viidentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

2. Tämän asetuksen soveltaminen päättyy sitä päivää seuraavana päivänä, jona direktiivin 2001/55/EY 4 artiklassa tarkoitetun Ukrainasta siirtymään joutuneiden henkilöiden tilapäisen suojelun soveltamisaika on mainitun direktiivin 6 artiklan mukaisesti päättynyt.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 18 päivänä heinäkuuta 2022.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

R. METSOLA

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

Z. NEKULA
